

Algemene Rekenkamer
T.a.v. Mevrouw S.J. Stuiveling
Lange Voorhout 8
2500 EA Den Haag

Den Haag, 12 november 2013

Geachte mevrouw Stuiveling,

Naar aanleiding van het conceptrapport 'Verantwoording van de hulp gelden 2012 voor Haïti' van oktober 2013, stuur ik u namens het SHO- bestuur en de Raad van Toezicht de reactie van de Samenwerkende Hulporganisaties (SHO).

Het bestuur en de Raad van Toezicht zijn blij met de erkenning van de Algemene Rekenkamer (ARK) dat de jaarlijkse verantwoording wederom is verbeterd. De SHO werkt hier hard aan en ziet ook zelf de stijgende lijn. Wij waarderen dan ook de samenwerking met de Algemene Rekenkamer en zien dat de samenwerking haar vruchten afwerpt.

Aanbevelingen

Tussentijdse evaluatie en beoordeling

Bij langlopende acties eindigen de deelnemers hun hulpverlening op verschillende momenten. De ARK merkt op dat de eindevaluatie van de Haïti-actie is voorzien in 2015, maar dat tussentijdse beoordelingen van organisaties, die reeds gestopt zijn met hulpverlening, niet is voorzien in ons beheersplan. De ARK beveelt aan bij lang lopende acties om organisaties die hun activiteiten vroegtijdig hebben afgerond in het jaar na afsluiting een eindevaluatie uit te laten voeren en daarbij substantiële verschillen te laten beoordelen.

SHO-deelnemers hebben de verplichting om minstens 50% van de activiteiten uitgevoerd met SHO-gelden extern te laten evalueren, wat ook gebeurt. Een tussentijdse evaluatie is in vele gevallen mogelijk en deelnemers die hun programma in eerdere jaren hebben afgerond, zullen daarmee niet wachten tot 2015. De SHO neemt het advies van de ARK over om deelnemers in het jaar na afsluiting een evaluatie te laten uitvoeren en in te leveren bij de Back Office van de SHO.

Voorts geeft de ARK aan dat de SHO hierover een beoordeling zou moeten uitspreken, vooral met het oog op afwijkingen tussen geplande en behaalde resultaten. Ook beveelt de ARK aan dat substantiële afwijkingen voldoende worden toegelicht. Deze aanbeveling is mogelijk indien er een wederopbouwvoorstel is opgesteld, zoals bij Haïti het geval is. De SHO is het eens met de rekenkamer dat substantiële verschillen voldoende moeten worden toegelicht en zal hier de deelnemers op aansturen. Hiernaast worden afwijkingen tussen geplande en behaalde resultaten meegenomen in de meta-evaluatie en besproken in leerbijeenkomsten die voortkomen uit de meta-evaluatie. Een meta-evaluatie vindt plaats na afloop van de programma's van alle deelnemers.

Programmamanagement kosten

De programmamanagement kosten worden in navolging van een eerdere aanbeveling van de ARK weergegeven per organisatie, met een toelichting over de type kosten en de berekening ervan. Dit type kosten en berekeningen zijn verschillend per organisatie. De ARK beveelt daarom de SHO aan om bij toekomstige hulpacties te bevorderen dat deelnemers die niet gebonden zijn aan de werkwijze van een internationale koepel een vergelijkbare definitie van programmamanagement kosten hanteren.

De SHO heeft in het verleden hiernaar gekeken. Aangezien bijna alle deelnemers onderdeel zijn van een grotere koepel zal de winst op dit punt zeer minimaal zijn. Wij sluiten ons daarom graag aan bij de aanbeveling die de ARK doet aan het Ministerie van Buitenlandse Zaken (BZ), die zich in internationaal verband zou kunnen inzetten voor een vergelijkbare definitie van programmamanagement kosten. De SHO stelt dan ook voor dat de ARK, het Ministerie van BZ en de SHO ieder binnen de eigen invloedssfeer hier voor pleiten.

Inzicht in geldstromen

Het beter inzichtelijk maken van de geldstromen is de ARK positief opgevallen. De ARK merkt op dat uit de figuur (bijlage 5 van de vijfde SHO-rapportage) nog niet is af te leiden welke partnerorganisatie met welk deel van het SHO-geld welke hulpactiviteiten ontplooit in Haïti. De SHO is van mening dat de figuur onoverzichtelijk wordt als er nog veel meer informatie aan wordt toegevoegd, zeker gezien het grote aantal partnerorganisaties en hulpactiviteiten bij een ramp van dergelijke omvang. De toevoeging van de ARK dat de SHO-deelnemers deze informatie zelf beschikbaar kan stellen in jaarverslagen of op hun website nemen we ter harte. De SHO zal de deelnemers hiertoe stimuleren.

Ook zal de SHO deelnemers stimuleren om informatie uit de SHO-rapportage en informatie van de website van deelnemers te combineren, zoals informatie over de grootte van de SHO-gelden binnen de totale respons van de internationale koepel of met zusterorganisaties.

Reikwijdte accountantscontrole en format jaarrekening

Ook dit jaar hebben weer meer (gast)deelnemers de format jaarrekening opgenomen in de eigen jaarrekening, hetgeen de SHO als een goede lijn ziet. Wat betreft de eerder gedane aanbeveling van de ARK om de reikwijdte van de accountantscontrole uit te breiden het volgende: zoals in eerdere communicatie genoemd heeft de SHO een controle protocol opgesteld en vraagt de SHO de (gast-)deelnemers om het protocol volledig toe te passen. Hierin is eveneens opgenomen dat alle deelnemers de format jaarrekening opnemen in de jaarrekening. Daarmee voldoet SHO aan de standaarden zoals die algemeen voor de sector gelden. Voor gastdeelnemers zal de SHO op dit moment een stimulerende rol blijven houden. Bij toekomstige acties stelt de SHO de eis aan potentiële gastdeelnemers om de format jaarrekening op te laten nemen in de jaarrekening. Zoals de beschikking van het Ministerie van BZ voorschrijft, ontvangt de Back Office van de SHO alle jaarrekeningen en rapporten van bevindingen van de SHO-deelnemers. Van SHO-deelnemers wordt verwacht dat zij eventuele verschillen daarin verklaren.

Al met al zien wij mogelijkheden een aantal aanbevelingen verder te incorporeren in de rapportages. Andere aanbevelingen zijn meer toekomstmuziek en zullen, soms in internationale verbanden, geagendeerd worden, waarbij de SHO graag een beroep doet op de ARK en het Ministerie van BZ om deze weg gezamenlijk te bewandelen.

Wij danken de ARK nogmaals voor de goede samenwerking en de voortschrijdende inzichten.

Met vriendelijke groet,

Namens het bestuur,

Namens de Raad van Toezicht

Farah Karimi
Actievoorzitter SHO Haïti actie

Tineke Lidders – Elfferich
Voorzitter Raad van Toezicht